

Oponentní posudek na doktorskou disertační práci „Elektronická komunikace v organizacích“

Doktorand: Ing. Václav Cejthamr, PhD.

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jiří Kabele, CSc.

Datum zpracování: rok 2011

Aktuálnost tématu disertační práce

Předložená disertační práce se zabývá velmi aktuální problematikou elektronické komunikace v organizacích a jejím působením na fungování pracovního týmu. Zkoumaná oblast především v posledním desetiletí prochází až neuvěřitelně rychlými změnami ovlivňuje jak pozitivně, tak i negativně spolupráci v organizacích, pracovní spokojenost a další sociální procesy v pracovním prostředí. Téma přímo souvisí se silně aktualizovanou otázkou míry využívání elektronické komunikace jako nejlevnějšího a často nejrychlejšího spojení členů pracovních skupin a týmů. Při velmi výrazném vlivu elektronické komunikace na život se znovu začínáme vracet k osobním kontaktům, neboť se ztrácí mezilidské vztahy, které jsou velice důležité. Téma práce je velmi aktuální nejen z hlediska sociálních vazeb v organizacích, ale především z hlediska současného rozvoje sociologie organizace, organizačního chování, soft skills v managementu a při řízení lidí, především v týmové práci. Práce na toto téma jsou velmi přínosné.

Splnění cíle vytčeného disertační práci

Cílem práce bylo prostudovat současné teoretické a empirické poznatky o používání elektronické komunikace v prostředí pracovních týmů, popsat souvislosti určující způsoby a možnosti jejího používání a prozkoumat vliv elektronické komunikace na charakteristiky týmu a jeho členů, které jsou uznávanými předpoklady efektivního týmového výkonu (s. 7).

Cíl práce je jasně a srozumitelně formulován.

Na základě analýzy teoretických přístupů jsou formulovány teoretické předpoklady (s. 133) pro ověření na explorativní sondě do života reálného pracovního týmu.

Práce splňuje požadavky kladené na samostatné myšlení, argumentačně podloženou obhajobu vytýčených tezí. Váha práce je v teoretické části, tzn. že praktické ověření proběhlo pouze na explorativní studijní sondě a nebylo možné závěry zobecňovat, což uvádí autor již v úvodu. Cíl práce byl splněn.

Zvolená metoda zpracování

Základní přístupy práce vycházejí z velmi podrobné teoreticko analytické části a z praktické analýzy sledované problematiky, z metodických postupů a následné syntézy zjištěných poznatků. Velmi podrobně byla zpracována analýza teoretických poznatků (komunikační modely a teorie o elektronické komunikaci) a interpretace výsledků a ověření konceptů na explorativní sondě.

Přínosy disertační práce pro praxi a rozvoj vědního oboru

Významným přínosem práce je syntéza poznatků k využívání modelů elektronické komunikace z hlediska vazby mezi lidskou složkou (efektivita spolupráce v týmu, koheze týmu, spokojenost členů apod.) a mírou využívání různých možností elektronické komunikace jako takové. Doktorand zpracoval inspirativní přístupy k využívání elektronické komunikace a konkrétně je analyzoval na příkladě spolupráce týmu, ve kterém jsou systematicky podporovány. Velmi přínosně posunuje problematiku ve zkoumání mezilidských vztahů a informačních zdrojů v mezioborovém přístupu mezi sociologií, řízením lidí a do určité míry i aplikovanou psychologií. Výsledky řešení jsou dobře využitelné pro následné ověřování přístupů v praxi a jsou velmi dobrým základem pro další rozvoj výše jmenovaných vědních oborů.

Formální úprava práce

Práce je členěna do tří hlavních kapitol, úvodu a závěru, které jsou dále tříděny do jednotlivých podkapitol. První kapitola je věnována zhodnocení teoretických a empirických poznatků o elektronické komunikaci, ve druhé kapitole se doktorand zaměřil na podrobnou analýzu elektronické komunikace a na její působení na pracovní týmy. Ve třetí části je případová studie, která vychází ze dvou zdrojů – tým o 22 členech a studenti distančního studia (150 respondentů). Práce je vytvořena logicky a přehledně a velmi pečlivě zpracována. V závěru jsou jasně a přehledně zhodnoceny cíle práce.

Práce má 187 stran, čerpá z 366 titulů, z toho je převážná část titulů v anglickém jazyce. V příloze je uveden dotazník a základní výsledky dotazníkového šetření.

Hodnocení a připomínky

Práce je velmi kvalitně zpracována. Přináší široké zhodnocení teoretických zdrojů k problematice, domnívám se, že ve českém prostředí ne zcela doceněné (což ukazuje i velké množství cizojazyčných zdrojů), nové pohledy k hodnocení efektivity elektronické komunikace a její působení na spokojenost členů týmu při řešení mnoha pracovních situací konkrétních problémů.

Stanovený cíl disertační práce byl v plném rozsahu splněn. Práce a základní metodika je využitelná pro další rozvoj oboru a po určitých úpravách i v praxi a nebo k další verifikaci přístupů v aplikovaném výzkumu, např. další formou případových studií.

Jediné, co práci lze vytknout je, že doktorand neuvedl v disertační práci svoji publikační činnost a odkazy na ni, předpokládám, že v době doktorandského studia publikoval.

Otázky:

1. Jaké výsledky v působení elektronické komunikace na efektivitu týmové spolupráce a další sledované faktory by bylo možné předpokládat u týmů, které se zabývají např. projektováním, navrhováním konstrukčních řešení např. v oblasti architektury, stavebnictví, strojírenství apod., tzn. tam, kde se cokoli vytváří či začíná vyrábět?
2. Ve vaší sledované skupině byl věk do 40 let, tzn. u všech lze předpokládat „zdatnost“ v elektronické komunikaci. Jak pravděpodobně ovlivňuje elektronická komunikace efektivitu spolupráce v týmech s věkovým rozmezím 30 - 65 let? A jaká řešení či postupy byste navrhoval v tomto případě?

V další práci a přínosu pro praktické využití bych uvítala, kdyby doktorand využil získané znalosti a přístupy např. k podrobnějšímu zpracování návrhů metodických postupů pro management. Toto doporučení je nad rámec práce a mohlo by být jedním z vhodných pokračování práce.

Ing. Václav Cejthamr, PhD. prokázal způsobilost vědeckého přístupu k řešení aktuálních a dlouhodobě řešitelných problémů.

Předloženou disertační práci doporučuji k obhajobě.

Po úspěšné obhajobě doporučuji Ing. Václavu Cejthamrovi, PhD. udělení akademického titulu „Ph.D.“

V Praze dne 25.4.2011

doc. PhDr. Jana Šafránková, CSc.
České vysoké učení technické v Praze